

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 22 AUGUSTI 1915.

HÖGMIN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

DUFVAN, SOM BLEF EN ÖRN.

Majorskan på Ekeby och hennes

VA STRA EMTERVIKS socken nära kyrkan och sjön ligger ett litet hvitrappadt klockareboställe med vildvinsöfvervuxen veranda. Där bor en ättling i rakt nedstigande led från majorskan på Ekeby, fru Anna Boström, född Sandelin. Fru Boström är dotterdotters dotter till den stoltaste frun i Värmland, kavaljerernas originella vän och beskyddarinna.

Fru Boström ler ett litet frött leende, när vi be henne berätta om sin strålande oldmor; det blir nog litet fröttsamt att ha en berömd stammar, och nyfikna turister störa onekligen idyllen i en liten välvårdad trädgård, där stolta brandgula kejsarkronor och mil-

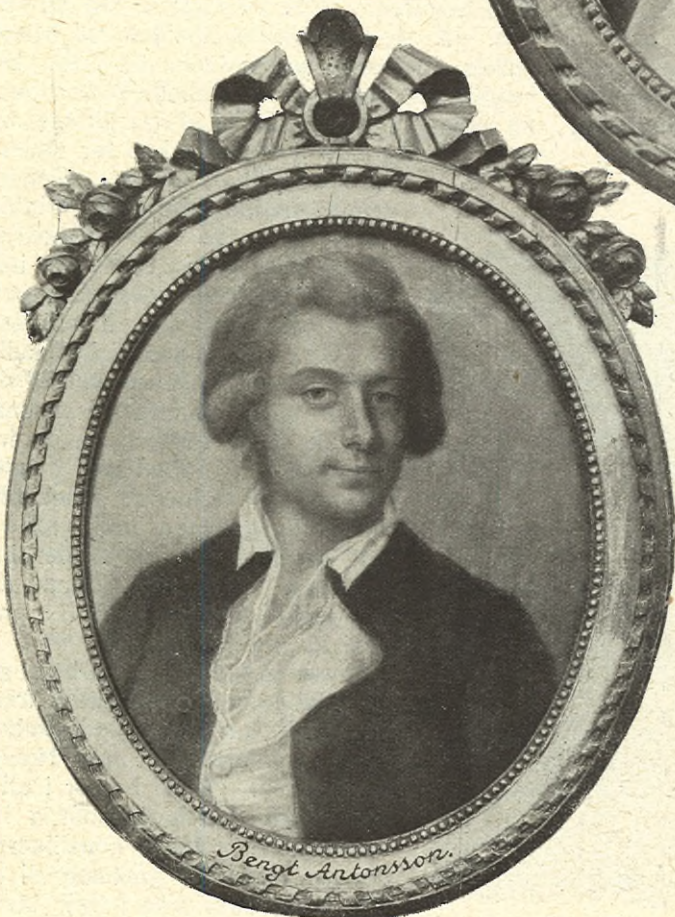

dotter=dotters dotter.

den prydt gemaken på Ekeby. Rikblommiga pelargonier flamma mot de bländhvita gardinerna och den milda grågröna tapeten. Mellan två pasteller af lagman Sandelin och lagmanskan pickar en gammal förgylld pendyl, som i flydda dagar påmint den verk samma "majorskan på Ekeby" om tidens snabba flykt.

Porträtten äro tydligen utförda af samma okända mästare, fina och mjuka i färgen och enligt släkttraditionen mycket porträttlika.

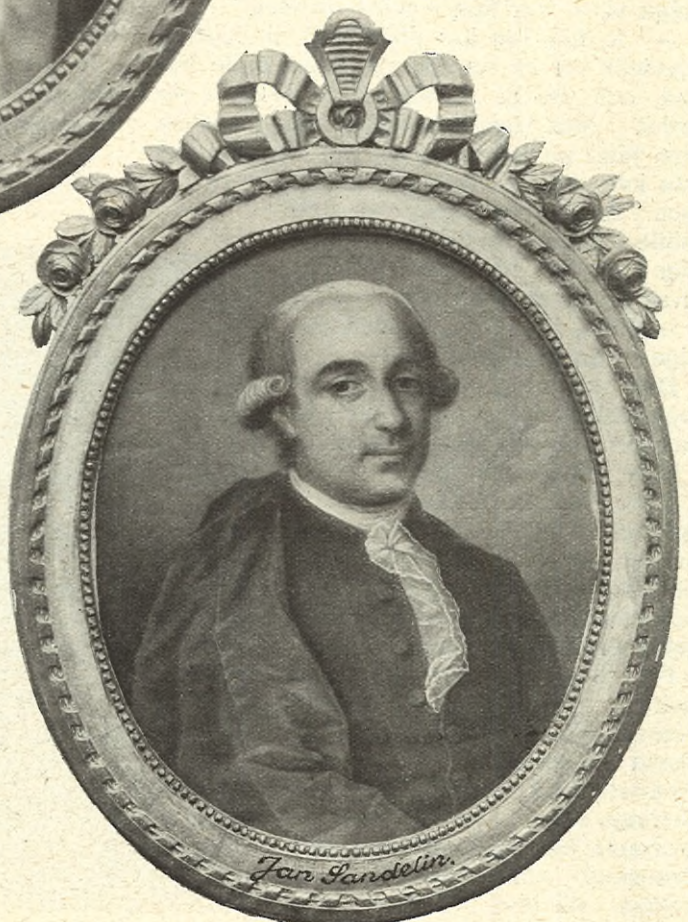
Vi ta plats på det yttersta hörnet af den väldiga soffan i kejsarsal, imponerade som skolflickor af relikerna, och med fru Boström, som förresten skulle vara mycket lik sin mormors mor om

1. Lagmanskan Gustafva Sandelin, "Majorskan på Ekeby". 2. Brukspatron Bengt Antonsson, "Vackra Altringer" i Gösta Berlings saga. 3. Lagman Jan Sandelin. — Axel Aurelius, Sunne, foto.

da blåa Noaks dufvor kanta välkraftade sandgångars fina mönster.

Men fru Boström, som säkert fått släktens traditionella gästfrihet i arf, tar emot oss mycket hjärtligt och visar oss med nöje förmaket, som rymmer alla familjrelikerna. Det är ett stort vackert rum med många smårutade fönster och med möbler, som en gång i ti-

hon hade pudradt hår och kanonlockar, förflytta vi oss hundra år tillbaka i tiden.

Majorskan på Ekeby hette i verkligheten Gustafva Halenia, säger hon, och blef som mycket ung gift med lagman Jan Sandelin på Ojervik. Han var då en medelålders man, men hon var bara sexton år och mycket, mycket vacker. Det är från den tiden det här porträttet är. Då var hon varken myndig eller morsk, bara vacker och mild som en dufva. Det är då Selma Lagerlöf kallar henne Margareta Celsing.

— Men kärlekshistorien då, och vackra Altringer? Var den historien i Gösta Berlings saga inte byggd på verkliga händelser?

— Ja, den historien, säger fru Boström, den kostade oss barn många modiga tårar i vår barndom, när den berättades vid brasan om vinterkvällarna. Det var tusen och en historia om den sköna lagmanskan, som var så god och glad, den milda dufvan, som blef en örn.

Vackra Altringer, det är den unga herrn där på taflan som är lik Gustaf den tredje, han hette Bengt Antonsson och var både vacker och djärf, lik Gösta Berling, antar jag, och mycket fattig.

Den stränga fru Halenia hade bestämt att dottern skulle äkta den förmögna lagmannen och ingen fattiglapp som Bengt Antonsson, och alla tårar och böner voro förfäves.

Gustafva Halenia var bara sexton år och ännu inte konfirmerad, men det sistnämnda förhindret afhjälptes raskt nog. Det blef konfirmation den ena söndagen och lysning tre gånger den påföljande.

Den äldre lagmannen var tydligen rädd för sin unga, eldiga medtäflare. Kvinnorof och enleveringar voro inte så ovanliga i gamla tiders Värmland.

Jan Sandelin hade lyckats utverka särskildt kungligt tillstånd till det bråda bröllopet. När den sköna Gustafva Halenia väl var lagmanskan Sandelin, blef han lugn, och omedelbart efter bröllopet for han bort på en årslång tjänsteresa.

I sinom tid lämnade också Antonsson sin fädernebygd.

— Var lagmannen hård emot henne — fråga vi, — var hon mycket olycklig?

— Å, nej, jag har alltid hört att lagman Sandelin var en fin och god man, både bildad och beläst — mycket förälskad i sin maka. Men han var nästan aldrig hemma utan jämt på tjänsteresor. Det berättas, att han inte ens till utseendet kände igen sina tjänstehjon; en dag mötte han en ung flicka på gården och frågade henne vänligt: Hvar tjänar du, mitt barn?

— Kors, jag är ju lagmannens piga, svarade flickan.

Den stora gården sköttes af lagmanskan. Hon var en utmärkt husmor och värdinna, outtröttlig i både arbete och nöjen.

Efter många år kom "vackra Altringer" tillbaka till Värmland, nu var han rik. Han blef herre till Ekeby, som gränsar till Sjö, och gjorde sig till herre öfver sex andra bruk vid Löfven.

Fru Boström visar oss några gulnade svårtydbara dokument; bland annat lagfartsbrevet på dessa egendomar, som finnas omtalade på sidan 28 i Gösta Berlings saga. Men det mest intressanta bland alla dessa gamla dokument, som bevarats i så många släkter, är dock det i sagan omtalade Altringers tes-

Vägghendyl, som tillhört

lagmanskan Sandelin.

tamente. Det är en sirligt präntad skrift med bleknadt bläck, där Bengt Reinhold Antonsson på Sundsberg skänker Gustafva Halenia sina sent förvärfvade rikedomar. De sju blomstrande järnbruken vid Löfven blir hennes, och genom Altringer blir hon Värmlands stoltaste och rikaste fru. Testamentet, som här är afbildadt efter fotografi af originalet är undertecknadt af både Altringer samt lagmannen och lagmanskan.

De här omtalade föremålen äro emellertid ej de enda minnen efter Selma Lagerlöfs manhaftiga och originella härskarinna på Ekeby. Fru Boström visar oss en uppsättning finslipade kristallglas med ålderdomliga former: de gifva fantasien fritt spelrum; man tänker på "julmiddagen" och den stora festen, när Gösta Berling skulle förlovas med kvastflickan från Nygård; då skimrade säkert sött och berusande vin i dessa gamla glas.

Fru Boström är just i färd med att visa oss några väl bevarade balkklädnings från denna lifsglädjens tid, när vår båt blåser ute på Fryken, och vi måste ta ett brådskande farväl.

Ute på förstubron ropar hon efter oss:

— Jag vill inte förstöra romantiken för er, men jag måste i sanningens namn bekänna, att majorskan på Ekeby hade aderton barn!

ELSA NYBLOM.

Ett vägrödningsarbete.

DET SVÅRA VÄGRÖDNINGSARBETE för freden, som kvinnokongressen i Haag begynte, avslutades en fas, då kongressens två deputationer för en månad sedan åter samlades i Amsterdam efter sin rundresa till Europas hufvudstäder. De hade då besökt såväl de krigförande som de neutrala ländernas regeringar, öfverallt mottagna af statsministrar eller utrikesministrar, oftast af båda. Det är tretton regeringar de besökt, de nordiska ländernas dessutom två gånger, före och efter resan till Petrograd.

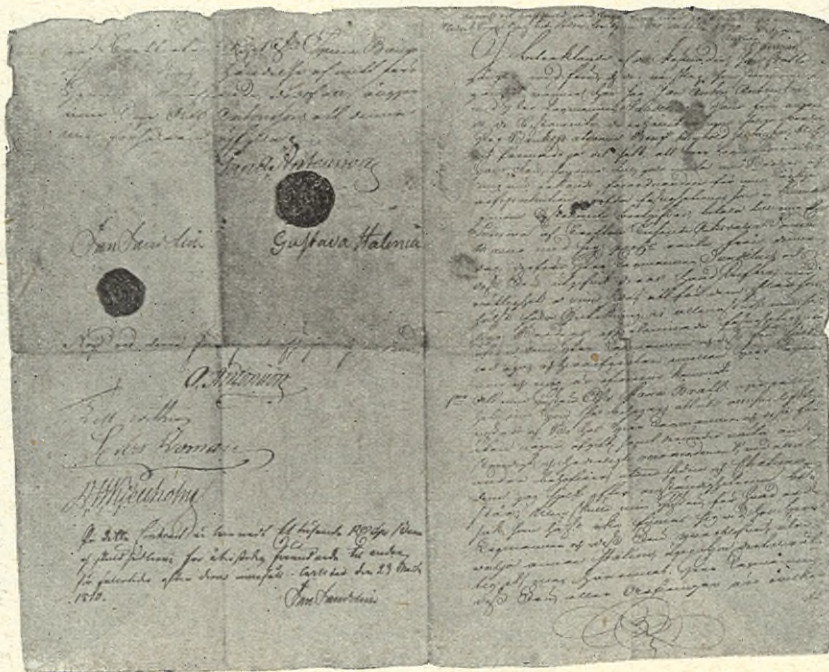
Våra läsare ha sig redan bekant att deputationernas ena uppgift var att framlägga kongressens resolutioner, såsom ett samlat och koncentreradt uttryck för kvinnornas rättsuppfattning och deras önskemål inför ett blifvande fredsslut. Den andra var att undersöka möjligheterna för en fredsmedling från de neutrala makternas sida och framställa till dessa kongressens bön därom samt det förslag till fredsaktion, som finnes skisseradt i en af kongressresolutionerna.

Det meddelande, som utsändts från den internationella kvinnokommittén (International committee of Women for permanent peace) om fredsombudens resa är helt kort. Det innehåller, förutom ett uppräknande af de hufvudstäder och statsmän de besökt, endast en försäkran, att deras bemödanden mottagits med sympati och alltjämt fortsätts.

Men då man nu ser, att det medlingsförslag från kongressen, hvarmed deputationerna reste ut, nu sedan deras resa avslutats, åter kommer upp, i sina hufvuddrag det samma, blott ytterligare detaljeradt, så är det lätt att sluta sig till hvad man vill veta. Då man antar, att medlingsförslaget kommer upp på nytt, emedan erfarenheterna från fredsresan gifvit vid handen, att det dock finns möjligheter för dess realiserande, så torde man icke dra för djärfva slutsatser.

Förslaget går, som vi förut framhållit, ut på att en konferens af neutrala nationer skulle utan dröjsmål sammanträda för att uppdraga konturerna af ett möjligt fredsfördrag och förelägga detta för de krigförande länderna med begäran, att de ville uttala sig därom, och att de ville själfva meddela på hvilka villkor de kunna underhandla om fred. De krigförande staternas svar skulle sedan tjäna till ledning för utarbetande af nya förslag, till dess en för alla gemensam bas för underhandling blifvit funnen. Genom denna metod skulle de krigförande å båda sidor besparas nödvändigheten att själfva ta initiativ till fredsunderhandlingar. Man har tänkt sig att inbjudan till denna kongress icke skulle utfärdas af en neutral stat till de andra utan af flera tillsammans, och att dessa borde vara de tre skandinaviska länderna samt Holland och Schweiz. Dock blir det ju slutligen nödvändigt att en stat gör början och inbjuder inbjudarna. Man må hoppas att den initiativtagande staten ej må befäna sig för länge.

Jämsides med detta arbete på att förbereda en rättfärdig fred, har pågått en annan verksamhet, äfven den utgången från Haagkongressen. Den består i att i hvarje land samla kvinnorna till fredsarbete. I Haag konstituerades en kommitté, sammansatt af två medlemmar från hvarje land. Dessa två medlemmar skulle se-

Altringers testamente.

Idun

I Klara.

AF STEFFEN.

dan, jämte tre andra bilda en nationell kommitté för att starta arbetet. Planen har blivit följd i åtskilliga länder. Sålunda äro kommittéer bildade i England, Frankrike, Ungern, Norge och äro under bildande i Schweiz, Italien och Holland. De olika kommittéernas arbete har bestått i propagera genom tal och tryck.

Motståndare och förhånare af det kvinnliga fredsarbetet vilja gärna misstänkliggöra det genom att kalla det en neutral inblandning, inspirerad från Tyskland, detta oakadt det startades af representanter från England likaväl som från Tyskland, från Belgien likaväl som från Österrike-Ungarn. Särskildt påpekas att de franska kvinnorna samt och synnerligen harmfullt protesterat mot hvarje tanke på fred. Det kan därför vara af intresse att höra hvad som officiellt meddelas från den franska grenen af den internationella kommittén: (Section française de la ligue internationale des femmes pour la paix durable). Ordförande i kommittén är m:me Duchêne, sekreterare m:lle Halbwachs. Kommittén börjar sitt meddelande genom att beklaga, att dess sympatiskrifvelse till kongressen kom för sent för att bli uppläst, ehuru den sändes tio dagar före kongressens öppnande. Den tackar de sändebud från kongressen, som besökt Paris för att öfverlämna kongressens resolutioner och borttaga de falska föreställningar, som en dåligt underrättad press lyckats utbreda.

Den nya franska fredskommittén hoppas på framgång i sitt arbete trots stora svårigheter. Den har börjat med att utarbete en broschyr, innehållande redogörelse för kongressen. I broschyren framlägges en plan att bilda studiegrupper, som skola diskutera fredsfrågor. Alla intresserade inbjudas att besöka kommittén och erinras om sin plikt att använda sitt inflytande i mänsklighetens och rättvisans intresse. Denna broschyr skall få en vidsträckt spridning inom feministvärlden, och man hoppas mycket af den. Ett nästa steg blir att öppna en upplysningsbyrå, som skall sprida underrättelser om hvad som i andra länder göres för freden och för mildrande af det mellanfolkliga hatet.

I den internationella kommitténs redogörelse intar de svenska kvinnornas fredssöndag det främsta rummet och omnämnes med uttryck af beundran. Förberedelser pågå i Holland för att följa vårt exempel.

Till sist bör omnämnas en passus i redogörelsen, som angår den nya fredsorganisationens finanser. För arbetets framgång — och icke minst för den kvinnokongress som skall hållas samtidigt med fredsunderhandlingarna — för bestridande af kostnaderna för deputationens resor, behöfvas penningar. Kommittén värdar till alla länder att ekonomiskt stödja arbetet. Fröken Anna Kleman, Valhallavägen 59, Stockholm, en svensk medlem af den internationella kommittén, har åtagit sig att mottaga och redovisa för de medel, som inflyta i Sverige.

Den nya fredsorganisationen har så väl dokumenterat sin internationella sammanhållning, sin initiativkraft och energi att man vet sig lämna i goda händer det bidrag man kan afvara för fortsättandet af vägröjningsarbetet för freden.

ELIN WAGNER.

FRU BLOMBERG STEG PÅ SPÄRVAGNEN vid Tegelbacken en af de sommarvarma aprildagarna. Hon var också iförd sommardressen för första gången på året och hade i sista stund fått hem den renoverade svarta fläthatten från den lilla modeaffären på Klarabergsgatan. Den var klädd med stora svarta tyllvippor och en knippa violer, som det ägnar och anstår ett äldre fruntimmer. Den gråa promenaddräkten såg ju inte så alldeles fräsch ut, kjolen hade "sittveck" och intet var den tillräckligt snäf heller, men den gick ju på sin tredje sommar och var i alla fall rätt passabel.

— Kors i all min dar, så varmt det var! Solen riktigt brände i nacken genom glasrutan. Men det var skönt, tyckte fru Blomberg, ty hon älskade sol, men hade för säkerhets skull hängt en tjock schal öfver armen. Hon hade också med sig några gula tulpaner väl inlindade i silkespapper samt en skär påse, innehållande pinfärskt kaffebröd och kakor från Feiths. Fru Blomberg skulle ut till ett förstadssamhälle och gratulera vännen Amalia. Det vackra vädret samt det väntade nöjet hade försatt henne i ypperligt humör. Det skarptecknade ansiktet med blekta kinder, men pigga ögon, riktigt sken af belåtenhet.

Ack, solen, den välsignade solen! Hon makade sig åt det håll, där den gassade som hetast. I den tvårumslägenhet i ett af de äldsta husen nere i Klara, där hon bott nu en sexton, sjutton år, tittade den blott sparsamt in ibland i det stora rummet, som hon alltid hade uthyrat åt en "bättre, aktningvärd ungherre", hvilken under årens lopp existerat i nog så många gestalter, på det hela taget dock ganska hyggliga och ordentliga med hyran, så att salig Blombergs chiffonjé, skrifbord och gungstol icke behöft känna sig i nämndvärd grad profanerade. I det lilla rummet och köket, som hon själf disponerade, tittade däremot aldrig en solstråle in, så ville hon ha någon sol, som hon tyckte så mycket om och mätte så bra af, fick hon söka upp den på kyrkogårdarna, det blef då mest på Klara förstas, som var så nära och utgjorde fru Blombergs egentliga sommarnöje. Men någon kväll gick hon ju ned till Kungsträdgården och Berzelii park att höra på musiken, och till Haga och Skansen tog hon sig ju också ut ett par gånger under sommaren i sällskap med några bekanta. Men nu skulle hon då få en riktigt skön dag ute i den fria naturen. Å, hvad hon skulle njuta och må godt!

Ändligen var hon då framme, fick lätt reda på fru Amalias bostad och välkomnades på det hjärtligaste. Men något kaffebord var ej dukadt, alla dess tillbehör voro i stället nedpackade i en korg, ty namnsdagen skulle firas i den närbelägna skogen, efter det var ett så idealiskt väder. Den instängda Klarafrun hade inte ord för sin förtjusning.

— Och du trifs fortfarande bra härute? frågade hon.

— Ja, vet du, det gör jag verkligen, allt mer och mer, svarade fru Amalia öfvertygande. Hon hade nu på våren flyttat hit ut från Stockholm, och väninnan hade ej förut besökt henne.

— Ja, hur skulle du väl kunna annat, du afundsärda. En sådan luff! Och sol och grönska och fågelsång. Bara utsikten från

det här väldiga fönstret. Det är annat det än mina små gluggar. Men hvad finns där väl också att se! Bara gråa husväggar att sitta och stirra på. Nej, men titta! Det står ju en så grann ek alldeles utanför, och i toppen sitter en fågel, hör så vackert han drillar jag undrar hvad det är för fågel.

— En trädgårdssångare, det hör du väl.

— Jag! Men du kan tyda fåglalåt, du lyckliga människa. Och tänk, en så'n lägenhet! Det här stora, förtjusande hörnrummet och den rymliga sängkammaren och praktiga tamburen och tillräckligt stora kokvrån med gas och elektrisk belysning där och öfver allt och alla nutida bekvämligheter och all denna välsignade sol och friska luft, och för allt detta, som du får ha alldeles för dig själf, betalar du tvåhundra kronor mindre i hyra än jag får ge för mitt lilla usla fångelse, och då måste jag ändå lämna ifrån mig det bästa, ja det känns påkostande, må du tro, med salig Blombergs chiffonjé och skrifbord och gungstolen, som han jämt satt i, hå-hå-ja-ja!

— Klara är också en af de dyraste stadsdelarna, framkastade fru Amalia, under det fru Blomberg hämtade andan.

— Ja, det vill jag lofva, inte minst i de unkna råtthålén, som mitt ståtliga palats.

Fru Blomberg höll på att komma i misshumör vid jämförelsen mellan hennes egna och vännens bostadsförhållanden, men när de slagit sig ned i en vacker skogsbacke med en flat sten till kaffebord, där all heder gjordes åt både Stockholms- och förstadsbrödet, kom hon åter i stämning.

— Tycker du inte, att också vi ha godt bröd? frågade fru Amalia lokalpatriotiskt.

— Jo då, försäkrade fru Blomberg. Allt var förresten utmärkt härute. Försikligt.

— Nej, men känn så tallarna doftar! O, så vackert fåglarna sjunger! Hvilken är det här? Jaså, tallrasten. Nej, men titta då, så mycket hvitsippor! Som en alldeles hvit matta! Händerna fulla skall jag plocka med mig till min usla håla. O, så rart solen skinner! Här är ju som ett riktigt paradiset.

— Ja, här är skönt, instämde fru Amalia, och nu skall du stanna till middagen och hela dan. I eftermiddag skall jag visa dig en så vacker promenadväg.

Fru Blomberg var inte svår att öfvertala.

Damerna sträckte ut sig i den solvarma backen och njöto i fulla drag, under det fru Augusta Blomberg berättade Stockholmsnytt. Det var om storstäliga begrafningar och bröllop, om "di kungligas" afresor från eller ankomst till centralen, om främmande furstars och sändebuds mottagande, med mera sådant, och ingen kunde noggrannare och med större entusiasm än Augusta Blomberg redogöra för dylika festligheter, ty så vidt någon möjlighet fanns, försummade hon dem aldrig och genom att, om det så gällde, tålmodigt vänta i timmatal, förskaffade hon sig också den mest utmärkta plats för sina iakttagelser. Men midt under en hänryckt beskrifning på den samesiska furstens juvelgnistrande hvita sammetsdräkt, gastade fru Amalia plötsligt till, i det hon gjorde en tvär öfverhalning:

— Aj, usch! De otäcka myrorna!

— Ack, hvad gör väl det! De små söta, behändiga djuren. Jag älskar myror.

— Ja, men inte när de krypa uppåt benen, protesterade fru Amalia, i det hon befrjade sig från "de söta djuren". Vi får söka oss en annan plats.

Sedan detta efter åtskilligt letande verkställt, föll fru Augusta åter i förtjusning.

— Nej, men titta! En fjäril! Den första

Läf kemiskt tvätt
fa och pråssa Ed-
ra kostymer hos
os och Ni blir
belåten.

Örgryte Kemiska
Tvätt- och Färgeri Aktiebolag Göteborg

KLIPPAN

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper

samt kartong.

Idans textpapper tillverkas af Klippan.

jag sett i år. Och hvit till. Det betyder lycka, kära, snälla du. Och så mycket små söta barn sen! Hela skogen mol full, tror jag.

— Ja, medgaf fru Amalia, och hundar också. Här är alldeles ovanligt mycket hundar.

— Jo, det har jag också lagt märke till. Man hör deras muntra, trefliga skall från alla håll. Det är något så upplifvande med hundar, tycker jag.

— Nå, här kan du då få ditt lystmäte på den varan, jag tycker då det är väl mycket af välsignelsen. Här finns de, som bestå sig med två, tre stycken, somliga ilska också.

— Å, det är väl inte så farligt, och hade jag bara råd, så...

Ett ursinnigt skall förnams, och genom busksnären kom en väldig best med hiskligt uppspärradt gap och rusade mot de båda damerna. Fru Amalia flög upp med ett gallskrik, som till och med öfverröstade hundens skall, men lyckligtvis befann sig djurets ägarinna i närheten och förmådde i rätt tid återkalla sin älskling till besinning.

— Kära du, att du kunde bli så rädd, log fru Augusta, jag tror då, att han bara ville vara vänlig.

Den förljusande dagen afslutades med en liten tesupé hemma i fru Amalias förljusande lilla våning.

— Vet du hvad jag sitter och funderar på, sade värdinnan, i det hon bjöd sin gäst af de utmärkta, påbredda smörgåsarna.

— Kanske detsamma som jag. Låt höra!

— Jo, att också du skulle slå dig ner här ute. Tänk, så trefligt vi skulle få tillsammans! Här finns godt om sådana här lägenheter.

— Tänk, Amalia, jag sitter ju och funderar på detsamma! Det är ju som förut bestämdt!

De båda väninnorna började ifrigt diskutera ämnet, och när fru Blomberg reste hem på kvällen, hade hon så godt som beslutat sig för att till hösten flytta hit ut, då hennes kontrakt lyckligtvis var utlupet. Redan denna höst skulle det ske. Vännen skulle genast gå och se på rum, och när hon fått tag i något trefligt skulle fru Blomberg komma ut och titta.

Klockan var nära elfva, när fru Blomberg steg af spårvagnen vid Tegelbacken. Från alla håll kom den ena vagnen efter den andra, gula, gröna, röda, hvita, automobiler susade, promenerande i liflig rörelse, mot en bakgrund af strömmens ljusglitrande vatten. Fru Blomberg hade en förnimmelse af att det var mycket länge sedan hon såg allt det där, som annars var så inväfdt med hennes dagliga lif, att hon knappt lade märke till det. Med fångat fullt af hvitsippor, den friska skogsdoften ännu i kläderna och några tallbarr i hattens tyllvippor, promenerade hon upp till "rätthålet", litet yr och matt af den oblandade, starka vårluften hon hela dagen inandats. Att öppna porten, med den gammaldags, åbakiga stora portnyckeln, krafla sig upp för de mörka trapporna — trappljus fanns naturligtvis ej — finna tändstickorna och få eld på lampan, hade fru Blomberg aldrig funnit besvärligt, förrän i kväll, då hon tänkte på förstadsens alla bekvämligheter. Men vänta bara! Sommaren gick snart, och sen var det Augusta Blomberg, som äntligen skulle få föra en människovärdig tillvaro. Emellertid vaggades hon snart som alltid till sömns av detta obestämbara sorl, som likt en svag dyning utifrån slog upp mot den trånga gatans gamla nakna husväggar.

Men i drömmen satt hon i skogsbacken och proptrade sig pin full än af Stockholms- än af förstadsdoppet, så hon höll på att stork-

na... och nu låg hon och rullade i en stor sjö af idel hvitsippor, under det ett störtregn af tallbarr forsade ner öfver henne och — nej — hu! Hvitsippssjön blef med ens förvandlad till en jättemyrstack och se där, ett helt band med hemskt skällande hundar med brinnande ögon och flåsande gap... Med ett högt anskri flög fru Blomberg ur bädden och fick eld på ljuset. Verkligen! Hade hon inte haft en "liten söt myra" till sängkamrat! Några tallbarr sutto ännu kvar i håret och på bordet vid hufvudgården stod hvitsippsbuketten. Så litet behöfs det för att drömma obehagligt, tänkte hon. Men sedan hon aflägsnat sina skogsminnen, sof hon godt och drömfritt och var på benen i vanlig tid och i färd med morgonsysslorna. Först var det då att springa "midt öfver" efter de färska saffransflätorna och de långa, rostade skorpona, så goda att breda smör på. I förbifarten lyssnade hon i tamburen ett tag vid "min herres" dörr. Jo, han sof. Det skulle nog dröja en timme, innan han rörde på sig.

"Gatan" såg ut som alltid på morgonen, nästan folktom, inpyrd med denna obekribbara lukt af gammal gata, som en frisk blåst en kall vinterdag väl för tillfället kan rensa, men hvars källa och tillflöden trots oklanderlig renhållning äro outömliga. Och där stod bryggargagnen och där bagargagnen. Där kom tidningsbudet dängandes och här kom postbilen susande, ursinnigt tutande. I ilande fart svängde kontorsfröken om hörnet och cigarrboden midt emot slog just upp sina portar. Klockan i Klara slog half nio. När fru Blomberg kom tillbaka, satt tidningen i lådans springa. Nu fick hon sin efterlängtdade stund vid kaffebrickan och det färska, ännu af trycksvärtan fuktiga bladet.

Hon kastade sig genast öfver nyheterna.

— Ja ha, klockan två i Klara bröllop mellan en grefflig kapten vid generalstaben och en hoffröken, då fick man vara där allra senast half 1. Och i morgon stor ståtlig militärbegravning i Ostermalm, och om fredag komma de danska prinsessorna.

När fru Blombergs herre hade gått slog hon sig ned vid telefonen.

— — — Jo, lilla Amalia, som jag säger, alldeles bestämdt. Sen jag fick tänka riktigt efter, tror jag inte jag skulle trifvas. Tänk, så mycket barnungar och hundkräk, som sprang för fötterna på en och så mycket myror, som är det otäckaste jag vet. Alla bekvämligheter och den billiga hyran säger du, ja, det erkänner jag visst, det, och solen och luften och skogen, ja, för all del, men så långt och dyrt att komma in till stan, och — ja, det ena med det andra, söta du så besvara dig inte med att se på lägenhet åt mig. Adjö, adjö.

Allt detta var nog lika uppriktigt tänkt som sagt, men det var inte allt och det var inte det afgörande. Det som låg bakom, i hennes undermedvetande, det var Stockholm. Och just det Stockholm, där hon lefde sitt blygsamma lif i skuggan af Sankta Klara. Där fäkt utanför dess periferi lyxen, nöjeslifvet, förfiningen, "ståten" brusar och sjuder och breder ut sina skatter i floder af ljus, och hvars beskådande var så lätt åtkomligt för den, som blott kunde få vara åskådare och som knappt begärde något annat heller. Här i Klara ville hon hvar kväll lullas till sömn vid detta obestämbara sorl från världen därutanför, som likt en sakta svallvåg trängde sig in mot den gamla gatans nakna murar. Här i Klara ville hon lefva och dö och få en hederlig begravning.

En nittioåring.

ROKEN LINA HUSBERG I ENKÖPING, den vördnadsvärda gamla, hvars bild här återgifves, som den 20 aug. fyller 90 år, har bakom sig en lång och väl utförd lifsgärning. Hon föddes, den äldsta af 12 syskon, år 1825 i Falun. Föräldrarna voro tjänstemannen vid Falu grufva C. G. Husberg och hans maka, född Théel. Efter att hafva erhållit undervisning i fröken Cecilia Fryxells pension vid Karlslund i Vestmanland, ägnade hon sig åt lärarinnekallet. I början af 1870-talet slog hon sig ned i Enköping, där hon öppnade en flickskola med blott 8 lärjungar. Elevantalet växte emellertid hastigt nog, biträdande lärarekrafter måste anställas, och ur den i sin begynnelse så anspråklösa skolan framväxte den läroanstalt, som nu bär namnet Enköpings Elementarläroverk för flickor och hvars föreståndarinna fröken H. var, tills hon vid uppnådda 69 år nedlade sin verksamhet för att njuta en välförlijant hvila. Härvid ägnades henne en lika storartad som hjärtlig hyllning från såväl elevens som samhällets sida.

Hennes inflytande på de skaror af ungdom, som åtnjutit förmånen af hennes ledning och fostran, var stort och djupgående, och ännu har hon glädjen att ofta se dem uppsöka sig för att med henne dela sina fröjder och sorger och mottaga af hennes lifserfarehets rika skatter.

Redan i sin tidiga ungdom mottog hon de djupa intryck af sann gudsfruktan, som satt prägeln på hennes lifsriktning och ingjutit i hennes umgängelse inom som utom hennes egentliga verksamhetskrets en grundton af varm kärlek till allt godt, rent, ädelt och sant, framsprungen ur hennes till osjälviskhet och ödmjukhet fostrade sinne och uppburen af hennes innerliga samlif med Gud. Ännu i sin höga ålder följer hon med intresse lifvet omkring. Med kärlekens och tacksamhetens hjärteguld som gåfvor mötas omkring henne på högtidsdagen de skaror af kvinnor, hon velat fostra till evighetslif, alla förenade i en gemensam bön, att hennes exempel af värmande kärlek och stilla, ödmjuk trohet må likt en klart strålande stjärna lysa dem alla till det eviga hemmet i Guds gemenskap.

—S.

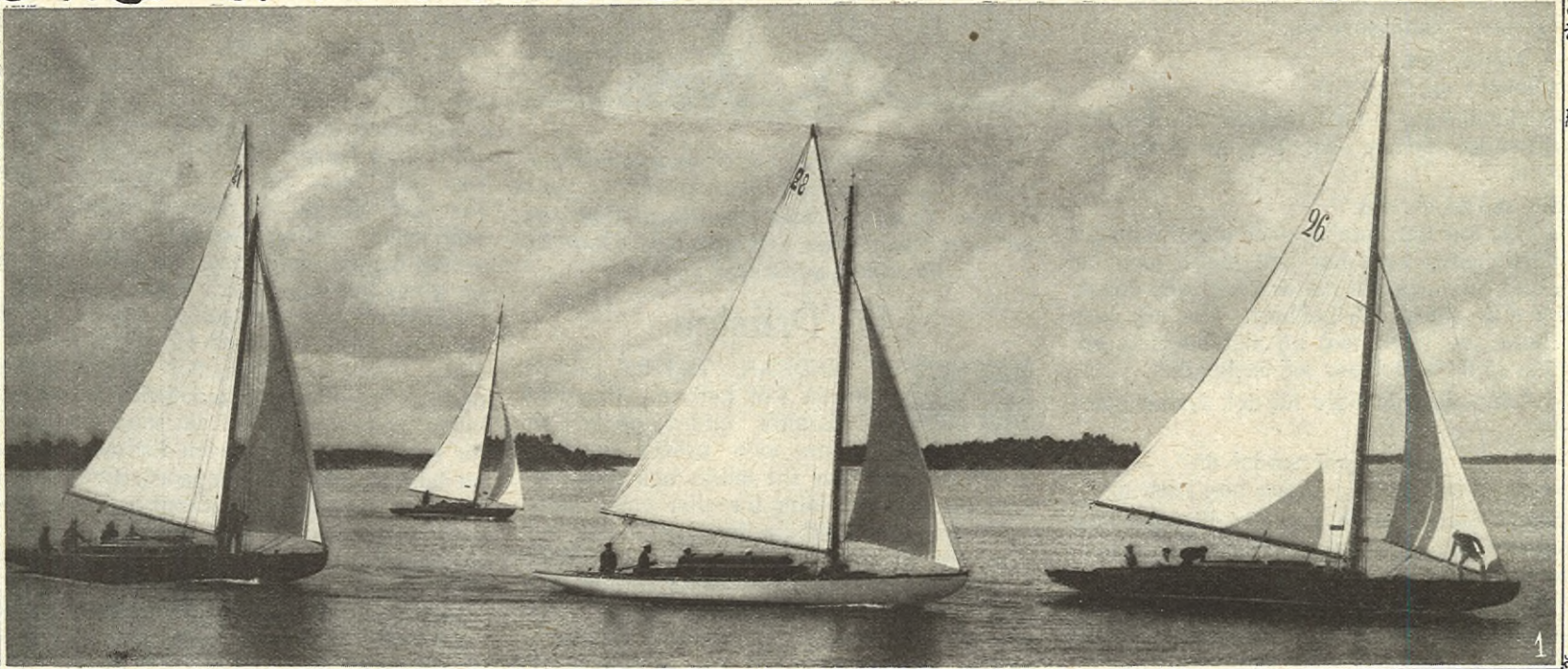

Pröfva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

CEREBOS SALT

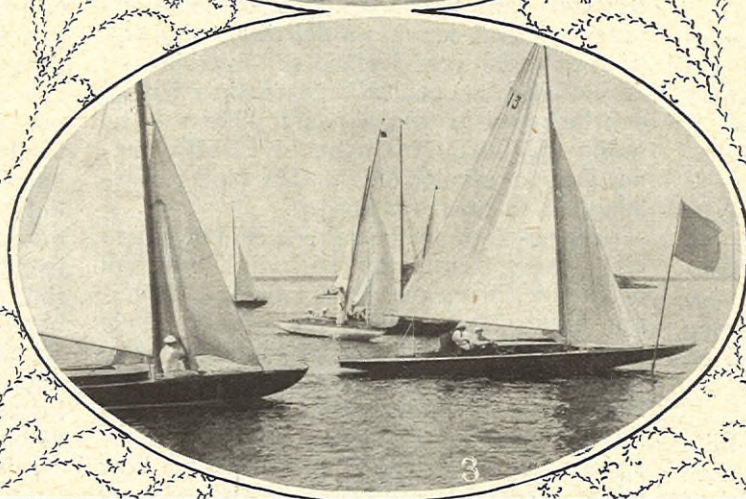
Två eller tre burkar räcker för en medelstor familjs alla måltider under ett helt år.

BILDER FRÅN SANDHAMNSVECKAN

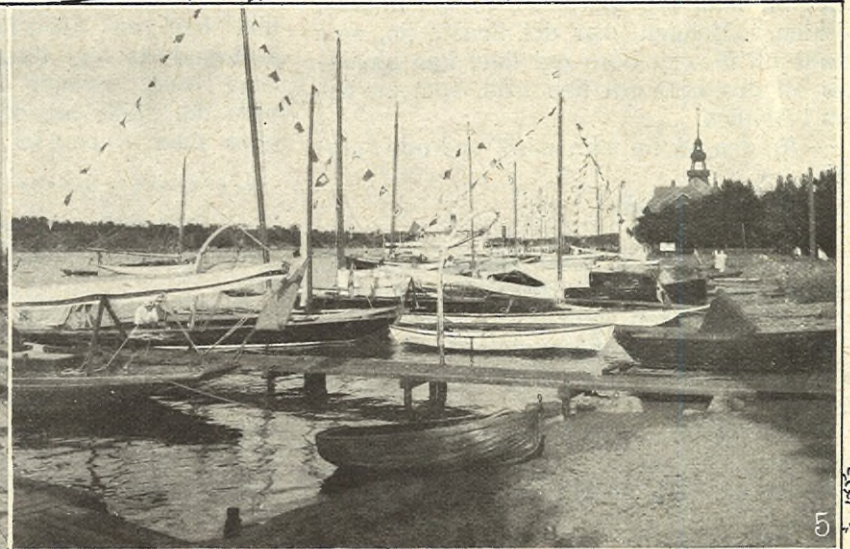

DET MEST HÄRLIGA väder med sol och frisk vind gynnade på allt sätt den i sig själf så lyckade, nu avslutade Sandhamnsveckan. Rätt många deltagare hade anmält sig till täflan i de olika klasserna och såväl i den allmänna distans-kappseglingen som ock i de särskilda pokaltäflingarna voro flera goda resultat att anteckna. "Inga-Lill" hemförde denna gång med glans både Mälardrottningens och Cederlunds pris, "Margot II" konsulinnan von Bayers, och "Boja" kejsar Nikolaus pris. Täflingarna försiggingo enbart å inomskärsbana. Hvad distans-kappseglingen beträffar så fingo de täflande här vara med om en verkligt lyckad, utpräglad chanssegling.

Med kuttern "Swan" hemförde Vesterviks segelsällskap för tredje och sista gången Svenska seglarförbundets pokal, och grosshandlare J. E. Edlundh erhöil en kopia af densamma jämte för-

bundets rorsmedalj. "Swan", som konstruerats af ingenjör Schlüssler, är byggd hos kapten Knut Holm, Gamleby. Här och hvar såg man under täflingen den ny-modiga s. k. Bermudariggen om hvars fördelar, jämfört med den gamla hederliga gaffelriggen, meningarna torde vara delade. En privalkappsegling mellan skärgårdskryssarna "Hermione", "Hjördis" och "Mignon" resulterade i en seger för den förstnämnda. "Mignon" och "Hjördis" förde härunder Bermudarigg, "Hermione" gaffelrigg. På lördagen var hamnen rikt illuminerad och ett vackert fyrverkeri afbrändes. Den sedvanliga dansen uteblef heller inte. — Bild 1—3 visa några lyckade moment under pågående täflan (Tyr (26), Margot II (28), Aslög (29), Dafne (21), Boja (13), Lotten (6) och Swan (3); 4. Rorsgångarna å de segrande kultrarna (kapten Edlundh X) och till sist n:o 5: De deltagande båtarna i hamn. O. Norberg foto.

DE LEFVANDE SPILLRORNA.

SOM STRANGEN PÅ EN BÅGE LIGGER Skandinaviens långa halfö mellan två stridande världar.

Det är gammal, god sena i den, den låter sig tänja ett stycke, så står den med ett spänd färdig, och den som lägger sitt öra intill den, förnimmer en svag sång: tryck inte på mig nu, jag sänder ett vapen!

Här spelar en okänd, väldig herre sitt instrument, från väster ljuder den skärande vredens gälla kvint, från öster brummar det sårade Rysslands väldiga bas, från söder hörs G-strängens lugna, litet kalla ton. Men allens mjuka mänskliga stämma, känner jag inte äfven i den igen den svenska strängens röst?

Det är väl de ändlösa skensträngarne, som glittrande löpa bort mot Nerikesslättens horisonter, som låter mig fantisera på det där sättet, medan jag står och väntar vid Hallsbergs station på de ryska invalidernas tåg. Den rika slätten ligger fredlig i skiftningar af sol och skugga, bortom stationens afspärningar skymtar

1. Man njuter af cigaretten. 2. Interiör från middagen i Hallsberg. 3. Ryska ministerns fru madame Nechljudov. 4. En svensk ambulans: från vänster fru Nitzelius, fröken A. Rundström, d:r Harald Sundberg, frkn Emma Kruse, L. Fran-

jag tysta medlidsamma skaror Men bredvid mig på perrongen hör jag korta, lågmälda kommandoord, där marscherar en liten krigartrupp fram, på en gång stram och spänslig. Ah, det är sjukvårdssoldater, det är som sjuka och vårdare ryska och svenska soldater råkas vid det första mötet på mer än hundra år.

Men jag vill inte bli sentimental, och jag behärskar min hjärklappning inför detta underliga möte, viss om att mina landsmän här skola göra sin plikt och mer än det. Hur de politiska sympatierna än må skifta, man kan konstatera att här, inför ankomsten af krigets ryska människospillror inte förefinns skymten af annan känsla än det varmaste medlidande, af ett brodersinne, obekant med

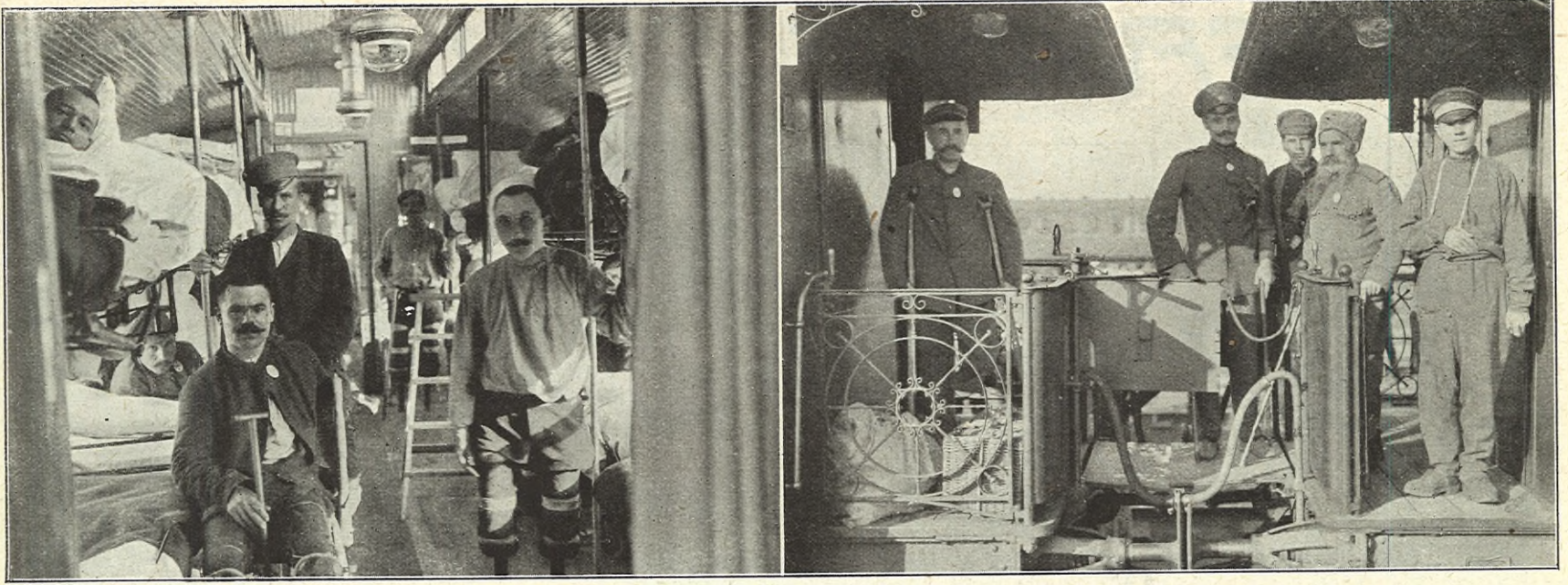
gammalt groll och ogrumlat af något nytt. I morgon skall det vara tyskar, dem skall man väl som stamfränder känna bättre, lättare komma i kontakt med, men man skall inte kunna känna mer mänskligt för dem. Må våra krigssympatier stå här eller där: inför de sårade är det svenska hjärtat neutralt, fast varmt.

Tåget kommer. På perrongen

zen, Gerda Carlsson. 5. Den ryske kosacköfversten, samtalande med en svensk officer. 6. Matsalen för officerare och manskap i Hallsberg.

1-3, 5 och 6 Pressfoto byrån, 4. Oscar Ellqvist foto.

De ryska invaliderna vid uppehållet i Nässjö. Oskar Heyde foto.

är det alldeles tyst, till och med de unga ny-engagerade uppsasserskorna i sina vita klänningar stå alldeles stilla, litet bleka om kinden innan vagnsdörrarne öppnas och de sårades ström rinner ut. Den synen glömmar man inte. Haltande, släpande, vaggande, slängande rör sig en gråbrun människoskara fram emot åskådaren. Bleka, färdansikten, stympade kroppar, ögon, bräddfylla af lidande komma närmare. Människor, som plågats till det uthålligas yttersta gräns, delar af människor, fysiskt och psykiskt spillror af hvad som för ett år sedan var ungt och raskt folk med lifvets möjligheter framför sig!

Jag tänkte ett ögonblick: om detta nu vore svenskar! Om vi sett våra komma emot oss så här! Men, gudskelof det var bara förnuffet, som tänkte så. Jag skulle inför dessa olyckliga ha skämts, om hjärtat gjort en nationalitetsskillnad. "Men i alla fall" resonerar förnuffet, "om det nu varit svenskar, om man fått våra män till denna punkt! Om landet nu vore fyllt af sådana kryckarméer!" Gudskelof att den svenska bågsenan håller, och att den ännu inte behöft afskjuta sin pil.

De slå sig ned vid ordentligt dukade bord med blommor och hvita dukar, kanske för första gången i sitt lif. Tyst och stillsamt, rädsla att göra buller med kryckorna och de trästumpar, som föreställa ben. Korsar sig andäktigt öfver ljufvligt ångande gödkalfstek och rodna af glädje, då våra trängsoldater, mjukhänt och mildt som mödrar hjälpa dem till rätta, skära för steken och breda tjockt med smör på brödet åt de armlösa som själfva ingenting kunna.

Det är ett svagt skimmer af lycka som hvilar öfver dessa ätande gäster, och det är inte bara den goda svenska maten som vållar den. Men uppsasserskorna röras till tårar då någon hjälplös stackare med ett blygt och sorgset leende slumt ber om ursäkt för att hans skälfvande arm spillt sås på den rena duken.

Men inne i vagnarna ligga kvar de riktigt sjuka, de

som inte ens ha ett par trästyttor att gå på, de som under den grant broderade skjortan hemifrån dölja onämnbare defekter, de lungsjuka som svettiga af matthet bara resa hem för att dö och hvilas feberglänsande ögon stirra oafvänt ut öfver Nerikes solbelysta slätt — kanske liknar den något den vida slätten hemma, som snart skall gömma dem. Och så de som inga ögon ha: den hopkrupne som med händerna tryckta mot de tomma ögonhålorna vaggas stilla af och an i färlös gråt. Ah, kom hit och se, ni som tycka att det skulle vara stiligst med ett krig!

Ute från stationsparken ljuder sång. Jag går dit ut. Från ett vagnfönster förmår en gammal kosacköfverste soldaterna att sjunga; hans ansikte ser käckt och muntert ut, och han har en tjuvpojks blink i ögat. Men bakom fönstret hänger hans kropp lam ner mellan ett par kryckor. Och så, efter ett par timmar, går tåget. De ryssar, som kunna stå, buga djupt från plattformarna, de sårade inne i vagnarna söka resa sig och vifta från fönstret så länge tåget ses. Svenskarne svara och vifta tyst, med sällsam vekhet och allvar i hjärtat, officerare, arbetare och unga flickor och darrande, gamla gummor:

— Herre Gud, hjälp alla människor!
Den svenska strängen klingar klart.

ERIK NYBLON.

Löftet.

Af E. SCHMIDT.

(Forts.)

ON ÄR SÅ UPPRÖRD — DET skulle varit henne en lisa att gå upp till sjukhuset och berätta för Ella, för Ella åtminstone. — Men nej, till ingen, till ingen får det sägas, hon är ensam om allting, och ingen skall veta.

Då grips hon af en plötslig längtan att gå ut till Lindgården och se på den — men blygs i samma ögonblick. Se Lindgården! den som hon sett tusen gånger, smyga sig dit ut nu och se på den med längtande blickar, att den en gång skall tillhöra henne — genom en annans död — Magnhilds, hennes väns och sysslings.

En stund därefter kommer hon ihåg att Arne, den lille sonsonen, glömt en skolbok kvar uppe hos henne. Det är oförsvarligt att hon ej låtit Hanna gå tillbaka med den förut

under dagen, pysen kan behöfva den för sina läxor tills i morgon.

Hon finner boken, tar fram sina ytterkläder, beräknande tiden tills Hanna kan vara hemma igen och går.

Det är mörkt uppe i tamburen hos sonens, hon lägger boken i brevlådan, fortsätter ut till Lindgården. — —

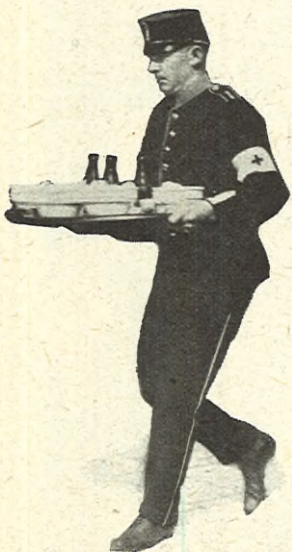
Hon har då dryga tjugominuters väg att gå, Lindgården ligger ett litet stycke utanför staden, den var ännu i hennes barndom en herregård med jordbruk och ängar och fria björkhagar, men de växande gatorna ha nått den och ängarna gått in i stadsplanen. Kvar är dock ännu almällén med några fält däromkring och den vidsträckt lummiga parken.

När hon går fram genom den tysta hvita allén, ser hon försiktigt spanande framåt mot gården. Med förskräckelse tänker hon på att Magnhild skulle kunna komma åkande för att fara in till staden igen, eller att någon af tjänstefolket skulle kunna berätta för Magnhild att de mött henne härute i kväll. Innanför portarne skall hon icke våga gå, Magnhild har pudlar, som äro utsläppta och skälla ibland.

Men också utifrån, sedt utanför portarne, är Lindgården vacker. Som ett drömslott i vintern. Där det ligger litet upphöjdt från gårdsplanen, omgivet af de gamla lindträden. Ett stort hvitt hus i två våningar, de smala, höga fönstren äro spetsade uppåt, ornerade litet i gotisk stil, det ger hela byggnaden ett högtidligt och ställigt utseende. Upp om verandapelarne linda sig om sommaren konvolvulusrankorna, man kan plocka dess blommor ända uppe på de små träurnorna, som avsluta pelarne uppe på balkongen.

Men det är vinter nu, det lyser i raden af fönsterspringor nere hos öfverstens, det lyser i hörnrumsfönstret, ett rött sken uppe hos Magnhild. Det är hvardagsrummet, ett stort rum med tre fönster. — Männe där icke är kallt, tänker prostinnan Malin, det ligger i hörnet mot norr, vinden borde svepa om där! — Och tuktar sig själf i samma ögonblick: — Hvad rör det så mig. — Magnhild bor där, Magnhild! — Ah blygs! — är jag prästdotter, prästhustru, jag!

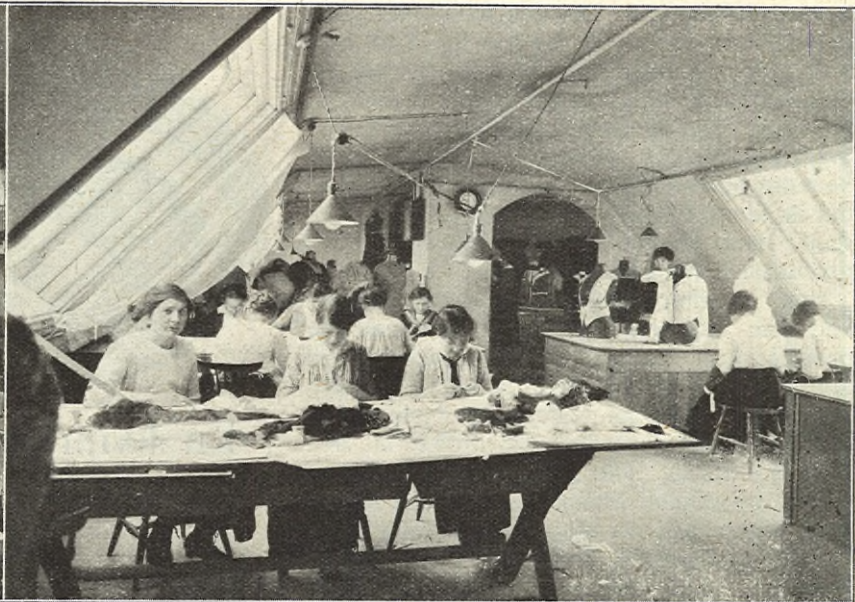
Hon går fort hemåt i allén, men hennes gamla sextioåriga hjärta, som hon väl trodde stillnad från lyckans dallringar, det klappar, klappar. En gång måste hon vända sig om på vägen. Aldrig har Lindgården syns henne vackrare och ställigare än nu, där det ligger drömmande i skymning och snö med det

Middagen serveras.

Den stora affärslokalen i sommarskrud.

En syateljé å konfektionsafdelningen.

IKSOM EN GÅNG FRÖKENTITELN har äfven sidenet demokratiserats och blifvit till allmän egendom i dagligt bruk. Den ena omhvälfningen har gått lika raskt som den andra, de svarade ju bägge till flertalets djupaste önsknings.

Initiativet till frökenreformen togs den gången af Affonbladet. Här i Stockholm lefver nu en man, nämligen Sidenhusets chef, som efter hvad man kan förstå med mycket fog, uppger sig vara den, som genomfört sidenets demokratisering. Han har gjort det genom att införa i marknaden siden i förut oanade mängder och längder, siden i tusentals nyanser och kvalitéer och siden till de mest demokratiska priser. På detta sätt har sidenet blifvit som dagligt bröd, tillgängligt för alla.

Stockholmskorna känna alla till Sidenhuset, det stora affärspalatset vid Regeringsgatan, strax invid Hamngatan, de äro vana att välja bland dess stora lager och tycka det är själfallet, att allt detta skall finnas för deras räkning. Men äfven landsorten får del af dess välsignelse. Dels drifver firman en mycket stor engrosaffär och förser stora och små manufakturaffärer öfver hela landet med siden, dels vända sig landsortens damer ofta direkt till Sidenhuset med sina rekvisitioner. Chefen påstår, att han kunde aflöna en minister på de summor, som det ärligen kostar att skära sönder sidenstycken till profver. I komplexet

Sidenhuset efter tio år.

upptages ett stort utrymme af syateljéer. Där förfärdigas blusar, framför allt blusar, klädningar, underkjolar o. d. för firmans stora konfektionsafdelning. Där sys elegantare toaletter på beställning, där sys skräddardräkter. Till den s. k. lyxafdelningen hör en vacker beställningssalong och flera profrum. Just nu är arbetet i gång med höstens modeller.

Beställningsrum å lyxafdelningen. W. Lamm foto.

Sidenhusets personal uppgår till 400 personer, Utom siden säljer naturligtvis detta stora varuhus allt hvad en dam förfärdigt kan begära för sin toalet: underkläder, strumpor, sybehör, garneringsartiklar. De s. k. P. D. korsetterna äro sidenhusets specialitet, och om det finns hundra nyanser i den kvinnliga figuren, så möter korsettagret med lika många olika korsetter.

Affärshusets tio-årsjubileum är nu snart inne. Det jubilerar under ett ofärdsår, som medfört stora svårigheter, icke minst för den, som skall försä sig med sitt stora lager från utlandet. Lyckligtvis är Schweiz, hvarifrån större delen af sidenet, särskildt stapelvarorna, kommer, alljämt neutralt och alljämt sidenproducerande. Från Lyon inköpas fantasiska, dyrbarare siden och de spindelväfstunna chiffonerna, och där fortgår alljämt arbetet i väfverierna, som nu skötas till stor del af kvinnor. De tekniskt utbildade arbetarna, särskildt färgeriernas, äro svårast att ersätta, det synes också ibland på de siden, som inköpas. Men på det stora hela taget är det ingen fara för sidenet. Värre är det med ylleverorna. Yllebrist råder redan, och om kriget drar ut för länge, då, förklarar sidenhusets chef, komma damerna att stå inför en situation, hvarur icke ens "damernas paradiset" — så älskar han att kalla sin affär — kan frälsa dem. Och då skall det vara långt gånget, det förstår man.

röda och hvita ljuset, som faller ur fönsterspringorna.

När hon närmast träffar Magnhild, ute bland gemensamma vänner, nämner ingen af af dem något om Lindgården eller om framtiden. Den januarisöndagen — villkoren, de högtidliga löftena — det är som utstrukt, utplånadt.

Hela sommaren råkas de sedan icke, ty Magnhild är som vanligt, åtföljd af sin hushållerska, i Loka.

Men på hösten i september, när prostinnan Malin återkommit till staden efter att ha varit ett par veckor ute på sonens landställe blir hon en söndag i vagn hämtad ut till Lindgården. Hon sitter bekvämt och gungande i Magnhilds lilla låga plandroska, Löfström i gröna livréet kör för henne. Prostinnan Malin sitter och tänker: — Jag får inte råd att hålla kusk och ekipage. Hvad skall det bli af Löfström och hästarna! — Ah, Gud, hvad finns det för band och tvång emot tankar! Vi människor, vi som kufva och styra våra handlingar, hvem ger oss makten att behärska tankar — —

Ute på Lindgården stå nu de gamla applanne rödrosiga af frukt, och septemberguldet ligger i flikar inne bland lindträden. Konvolveln blommar uppe på balkongpelarnes urnor, och nere i den låga flygeln ha snickarens och gumman Blomqvist fått sina

grönskiftande fönsterrutor halft öfverdragna af det röda vinlöfvet.

Allt ifrån det prostinnan Malin stiger ur vagnen och går med Magnhild uppför den breda maskstungna trappan upp till öfre våningen, vet hon, att nu är hon kommen hit ut för att ledas fram till allt det som hon skall bibehålla och vårda.

Ja, så är det. —

De sitta efter middagen ute på balkongen i det ännu varma och klara septembersolskennet, hushållerskan Mariana bär själf kaffebrickan dit ut. När hon går tillbaka in, ser Magnhild från sin korgstol efter henne.

— Jag undrar, säger hon, kan du behålla Mana? Hon är nog mycket invand här med Lindgården, ty hon har skött hushållet här i sjuåttio år och är ju ännu i goda arbetstagen, inte mer än fyrtioåttio år och inte att sätta på undantag ännu — — fast förstås att jag skall sörja för henne. — Men så har du Hanna. Två så gamla och starka viljor gå inte ihop.

Prostinnan Malin blir först återigen förvirrad och häpen inför Magnhilds ord. — Detta direkta talet om vännens död, som skall tillföra henne själf ägodelar. — Men så som Magnhild tar det, så får en annan äfven upptaga det. Hvad Hanna beträffar, om hon än tjänat henne troget och enväldigt i åtta år, är det dock tydligt, att hon får uppoffras för Mariana och Lindgården — prostinnan Malin svarar ödmjukt:

— Om jag skulle öfverleva dig, Magnhild — om detta skulle ske — så vill jag visst gärna behålla Mana, som ju hör Lindgården till. Hanna vill syster Lisen gärna öfvertaga, hon har många gånger förut sökt tubba henne ifrån mig till sitt stora landthushåll.

Magnhilds hvita hufvud nickar stilla svar. Hon sitter tillbakalutad i stolen och ser ut öfver lindkronorna, där eftermiddagssolen lyser inne bland löfven.

— Nu sitter hon och ser in i framtiden, tänker prostinnan Malin, kanske sitter hon och försöker att se hur det skall blifva för mig och Mariana här på Lindgården en gång — — Sedan om eftermiddagen — —

De gå omkring nere i fruktträdgården, och Magnhild nämner alla fruktträdens sorter och om hur långt in på året de tåla att förvaras.

— Kom väl ihåg, säger hon, att de här små dvärgträden här i denna raden måste beskäras hårdt hvar tionde år.

Då vågar prostinnan Malin till och med skratta:

— Kära Magnhild, hur många tio och tiotal år tror du väl att jag skall lefva!

— Ja, så får du säga till Ella.

— Ja, det skall jag.

Prostinnan Malin går uppe på de starriga gräsmattorna, som mera likna tuffiga ängar än parkgräsmattor. Hon minns dem, just likadana, redan från sin barndom, då hon och

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik...

Gymnastikdirektörsexamen afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid Sydsvenska Gymnastik-Institutet...

Göteborgs Gymnastiska Institut, längsta och fullständigaste specialkurs i Sjukgymnastik och Massage...

Kurs i Massage och Sjukgymnastik STOCKHOLMS MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT...

Vid Professor Unmans Institut börjar d. 1 okt. ny (ettårig) kurs i massage och sjukgymnastik...

Doktor Bjerkes Ögonklinik LINKÖPING.

Mélanogène, Dique Mare - färgar hår, skägg och ögonbryn - håller färgen i månader...

FRÄKENPOMADA gör hyn skär och hvit. HÅRFÄRG 4,50 o. 2,50 + porto...

Mot grått hår! Härmed meddelas att det utmärkta och så mycket efterfrågade härvattnet mot grått hår...

Turkiska badet, i Malmtoresbadet är öppet hvarje torsdag för damer...

SASOL-TVÅL för toaletten. är afgjordt nutidens förmästa skönhets- och barn tvål...

OATINE är ren hafreextrakt. För dålig mage ordnernas hafregröt...

Oatine-Creme i hvit burk med grönt lock: pris 1.50; 4-dubbel inneh.: 3.-. Oatine-Snow 1.50...

Höstkurs för bildade unga flickor, med undervisning i hushåll, konservering, syltning...

Lektioner i Linnésömnad, även blusar, underkjolar, skjortor, barnkläder...

Karin Egnér. Eva Egnér. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04.

Detthowska Småskoleseminariet, Examensträtt för hela riket. Kursen 2-årig. Inträdesfordran: goda folk-skolekunskafer...

Fil. Dr Anna Ahlströms Läroverk Nya Elementarskolan för flickor, 29 Kommandörsgatan, Stockholm.

Göteborgs Nya Husmodersskola S. Allégatan 2 A, Rt. 106 24. Husmoderskurs på 1 termin...

Helsingborgs Husmodersskola, Drottninggatan 13. Rikstel. 1956. börjar ny kurs den 6 september 1915...

Språkinstitut för unga flickor öppnas den 15 september i Stockholms närhet af grevinnan Ledochowska...

Skogsbo Hushållsskola, Leksand, börjar den 15 sept. 1915 sitt 12:te arbetsår för 8 unga flickor...

Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium Kommandörsgatan 32, 1 tr. STOCKHOLM

Praktiska Hushållskursen för flickor öfver skolåldern vid Lyceum för flickor, Kommandörsgatan 13, Stockholm...

Herrsätra Skolgård, Högre Flickskola, börjar sitt tredje läsår nästkommande 15 Sept.

Maltestorps Helpension för flickor börjar sitt 11:te läsår den 7 sept. 1915.

Elementarskola. Fortsättningskurser. Franska och engelska talspråk. Infödda utländska lärarinnor...

A.-B. Sankta Birgitta-Skolan Regeringsgatan 19-21, R. T. 14 108. STOCKHOLM. A. T. 5190.

Elsa Philips Husmodersskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A), börjar sin 15de termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1915...

Nobynäs Hushållsskola. Kurser fr. d. 1 sept. till d. 15 dec. 1915 o. fr. d. 20 jan. till d. 20 maj 1916.

Bildade flickor mottagas å Nobynäs Herrgård, bel. på småländska högländet i härlig trakt...

Örebro Kindergartenseminarium. Kurs för utbildandet af Kindergartenerinnor samt uppfostrarinnor i hem, barnhem, barnkrubbor m. m.

E. Hults Kvinnliga Utbildningskola och Flickpension i Stockholm (f. d. Villa Hult) börjar höstkursen den 15de Sept. på 3 månader...

Stockholms Samgymnasium. Allm. tel. 8245. Odengatan 41. Rikstel. 6856. Fullständigt läroverk för gossar och flickor...

Skolhem. Elementarskola på landet - internat - med effektiv enskild undervisning t. o. m. 1:sta ringens kurs...

Husmödrar som önska sälja Matvaror, Bär, Konserver, Frukter, alla slags Väfnader, Handarbeten m. m. torde anmäla detta till vår Byrå...

Praktisk hushållskurs anordnas å Lyckebo pensionat Sjömarken (Gbg-Borås järnv.) under tiden 15 sept.-15 dec.

Örebro husmodersskola Vasatorget 1. Telef. 976. Innehar guldmal och hederpris. Börjar sin 20:de kurs den 25 aug. 1915.

Bogstens Hushållskurs 1 sept. - 1 nov. Matl., bakt., konserv., väfn. o. handarb. Mycket ungdom. Prospekt mot två porton.

Fräknar, finnar, pormaskar, leverfläckar m. m. försvinna på kort tid genom vårt verkligt effektiva på vetenskaplig grund framställda preparat "KALOSOL".

"Ansiktscreme de Mimosa" denna berömda ansiktscreme borttager rynkor, hudrodnad o. utslag samt förlänar hyn ungdomlig friskhet och fägring.

Lockhårvatten, bästa medel att erhålla ett starkt håröten och förhindrar mjällbildning. Priset 1.75.

Kemisk Tekniska Depöten, Malmö 39.

Annonsera i Idun! Treflig nyrep. bostad om 5 rum och kök i Södermanland nära vatten och station...

Ferrin Fås på apoteken Bästa järnmedel Utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

SKÅNSKA HANDELSBANKEN. Fonder 21,200,000 kronor. Stockholmskontor: Arsenalsgat. 9.

Deposition Kapitalräkning } 4 1/2 % Sparkasseräkning 4% Fondafdelning. Kassafack

Idun utgifves denna vecka i A och B.

Idun utgifves denna vecka i A och B.